

Bestemmelsen i forslaget stk. 3, nr. 2, der er en videreførelse af de gældende regler i § 13, stk. 3, nr. 3, om nedlægning af bevaringsværdige driftsenheder, tilsigter at bevare landbrugsejendomme, der gennem supplerende eller tilforpagtning kan være grundlaget for en videre, dynamisk strukturudvikling.

Den foreslåede beløbsgrænse på 420.000 kr. (kontantværdi) ved årsreguleringen pr. 1. april 1985 er en ajourføring af den ved lovændringen i december 1985 fastsatte beløbsgrænse på 300.000 kr. pr. 1. april 1982. Det bemærkes, at ca. halvdel af det samlede antal landbrugsejendomme er over de anførte beløbsgrænser, der efter landsgenemsnit svarer til et areal på ca. 15 ha.

Det forudsættes, at beløbsgrænsen reguleres efter hver årsregulering af ejendomsværdierne, idet der herved vil kunne tages hensyn til ændringer af vurderingen af den enkelte ejendom, f.eks. på grund af arealomlægninger, nyinvesteringer i bygninger, nedrivning af bygninger m.v.

Bestemmelsen giver mulighed for at bevare landbrugsejendomme med et passende jordtilliggende, når forholdene taler for det. Der kan herved i den konkrete situation tages hensyn til, om ejendommen har en god arrondering og jordbonitet, og om den har gode og velindrettede beboelses- og avls- eller driftsbygninger m.v. Der kan også tages hensyn til særlige forhold i forskellige dele af landet, herunder til bevarelse af mindre erhvervsvirksomheder inden for landbruget i tyndt befolkede dele af landet eller i mindre øsamfund.

Er der derimod tale om ejendomme, der ikke har velegnede bygninger, eller hvis jorder har en ringe arrondering eller ringe bonitet, vil der kunne gives tilladelse til nedlægning, eller – hvis parterne ønsker det – fraskillelse af jorder, således at der bevares en mindre landbrugsejendom til fritidslandbrug. Også hensynet til den eller de ejendomme, der ønskes suppleret, kan tale for, at der meddeles tilladelse til nedlægning eller fraskillelse af jorder.

Til stk. 3, nr. 3

Bestemmelsen i forslaget stk. 3, nr. 3, om, at sammenlægning kan nægtes, hvis en ejendoms jorder vil blive opdelt på uheldig måde for driften, opretholdes uændret som i den gældende lov. Bestemmelsen skal sikre, at ejendommen efter fraskillelse af jorder har en god jordarrondering, og den svarer til bestemmelsen i lovens § 4, stk. 4, sidste punktum.

Til stk. 3, nr. 4

Bestemmelsen i forslaget stk. 3, nr. 4, om, at sammenlægning kan nægtes, hvis den supplerede ejendom vil få et areal under 15 ha, tilsigter at modvirke en u hensigtsmæssig ejendomsstruktur. Bestemmelsen giver mulighed for at nægte godkendelse af supplerende af små ejendomme, herunder fritidslandbrug, og give landmænd, der ejer et heltids- eller deltidsbrug, en fortrinsstilling til suppleringsjord i forhold til fritidslandbrug, jfr. også stk. 3, nr. 5. Bestemmelsen påtænkes dog ikke anvendt ved supplerende af gartneriejendomme.

Til stk. 3, nr. 5

Forslagets stk. 3, nr. 5, om u hensigtsmæssig ejendomsfordeling er en videreførelse af den gældende lovs § 13, stk. 3, nr. 2. Der påtænkes i øvrigt ikke nogen ændring af gældende praksis.

Reglen tilsigter som nævnt i de indledende bemærkninger til § 13, at der ved sammenlægning og supplerende af landbrugsejendomme principielt kan varetages de samme hensyn som ved erhvervelse af landbrugsejendomme.

Reglerne tilsigter således at give landmænd, der opfylder erhvervelsesbetingelserne for ejendom nr. 2, jfr. § 16, stk. 4, en fortrinsret til suppleringsjord forud for andre erhververe.

Der er her tale om at tilgodese et bredere suppleringsjordsbehov end angivet i § 13, stk. 1, ved sammenlægning over arealgrænsen på 50 ha.

Reglen indebærer også, at der vil kunne ske en prioritering mellem landmænd, således at landmænd, der opfylder uddannelseskravet efter § 16, stk. 1, og kravet om jordbrug som væsentligste erhverv, vil kunne få en fortrinsstilling til suppleringsjord forud for landmænd, der opfylder de lempeligere uddannelseskrav efter § 16, stk. 2, og som eventuelt ikke opfylder kravet om jordbrug som væsentligste erhverv.

Selv om der i en konkret ansøgning om sammenlægning er en anden landmand, der efter erhvervelsesreglerne kunne få fortrinsret til at få sin ejendom suppleret, vil der dog af hensyn til ejendomsstrukturen på længere sigt – som hidtil – ved afgørelsen kunne lægges mere vægt på, om den ejendom, der efter ansøgningen ønskes suppleret, vil få en hensigtsmæssig størrelse og arrondering, end på det forhold, at ejendommens ejer på suppleringsøjeblikket ikke fuldt ud opfylder erhvervelsesbetingelserne.

Til nr. 19–36 (§§ 16–21, erhvervelsesreglerne)

Reglerne i § 16 om person erhvervelser i fri handel foreslås ændret både indholdsmæssigt og reaktionelt. I den nuværende bestemmelses stk. 1 er